O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. № 280209

Shu aziz Vatan — barchamizniki

O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI

O'ZBEKISTON OVOZI

IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETA

• 2009-yil • 3-fevral • Seshanba • 14 (27.975) • www.uzbekistonovozi.uz • 1918-yil 21-iyundan chiqa boshlagan

«Бугун оламда рўй бераётган воқеа-ҳодисаларнинг моҳиятини, сабаб ва оқибатларини ҳаққоний, таъсирчан мисоллар орқали тушунтириш, энг муҳими, униб-ўсиб келаётган фарзандларимизни мустақил фикрлашга ўргатишга кўмаклашиш зарур».

АҲОЛИ СОҒЛИГИ — МИЛЛАТ БОЙЛИГИ

Марғилон шаҳрида бугунги кунда еттита оилавий поликлиника аҳолига тиббий хизмат кўрсатади. Бу масканлар давр талаблари асосида таъмирланиб, барча замонавий тиббий жиҳозлар билан таъминланди. Айниқса, туғуруқ бўлимларига алоҳида эътибор қаратилиб, зарур шарт-шароитлар яратилди.

Суратларда: шифокор Маърифатхон Носирова ёш она билан суҳбатлашмоқда; ҳамшира Гулноза Ҳакимова; лаборант Шерзодбек Маткаримов иш устида.

Муҳиджон ҚОДИРОВ (ЎзА) олган суратлар

Ўзбекистон Президентининг ОДКБ Коллектив хавфсизлик кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги иштирокига доир

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 2009 йил 4 февраль куни Москвада Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилоти (ОДКБ) Коллектив хавфсизлик кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида иштирок этади.

Ўз мухбирларимиз хабар қиладилар

ҚЎНҒИРОТ БРЕЗЕНТ ФАБРИКАСИ

Қўнғирот пахта тозалаш заводи фаолияти тўхтатилгандан сўнг Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан Қўнғирот брезент фабрикаси ташкил этилди.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН. «Қорақалпоқпахтасаноат» бирлашмаси кўмагида Тошкентдаги «GLOBL-TEKS» масъулияти чекланган жамиятдан 306 миллион сўмлик ҳар хил русумли тўқув дастгоҳлари келтирилди. Муҳандис-техник ва ишчилар, Қўнғирот Саноат, қишлоқ хўжалиги касб-ҳунар коллежини тугатган ёшлар икки ой давомида мутахассислар қўлида амалиёт ўташди.

— Жамоамизнинг асосий қисмини ёшлар ташкил этади, — дейди фабрика директори Ойбек Бекжанов. — Мақсадимиз Қорақалпоғистонда саноат маҳсулотларининг янги тури — брезент ишлаб чиқариш ва бандлик дастури ижроси йўлида янги иш ўринлари яратиш. Ҳозир «Қорақалпоқпахтасаноат» бирлашмасига тент (ёпқич) тайёрлаб бериш бўйича буюртма қабул қилдик.

Фабрикада яна бир янги маҳсулот — деҳқон , фермер хўжаликлари учун фартуклар тайёрлашга киришилди. Бунинг учун янги цех ишга туширилди.

Корхона аҳлининг Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилидаги режалари катта. Масалан, фабрика ҳозир брезент хомашёси — калава ипни Хоразм вилоятининг «Мурувват-ТЕКС», Беруний ва «Тахиатошпахтасаноат» ип йигирув фабрикаларидан олаётган бўлса, яқин вақт ичида уни шу ернинг ўзида ишлаб чиқиш йўлга қўйилади.

Реймбой ЕШИМБЕТОВ

«ЗАРИСПАРК» ЗИРАКЛАРИ

НАВОИЙ. Зарафшондаги «Зариспарк» тилло тақинчоқлар ишлаб чиқариш корхонаси мана 17 йилдирки, соф олтиндан ноёб тилло зираклар ишлаб чиқармоқда. Ташкилий даврида атиги 15 нафар заргар билан иш бошлаган мазкур масканда ҳозир 100 дан зиёд тажрибали ҳунармандлар меҳнат қилмоқда. Ўшанда бор-йўғи 20 турда сирға, узук, билакузук ва бошқа тақинчоқлар тайёрланган бўлса, ҳозир улар тури беш юздадан ошиб кетди.

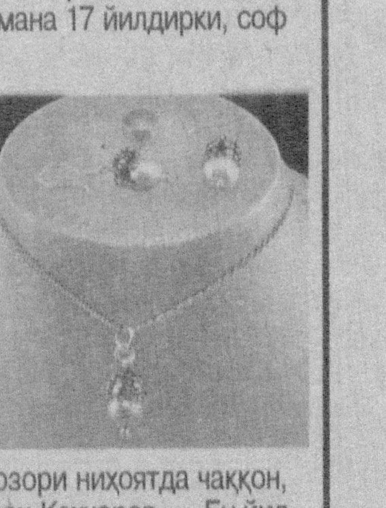

— Айниқса, «Канат» типидаги «585» тамғали зиракларимиз бозори ниҳоятда чаққон, — дейди корхона технологи Фармон Қаҳҳоров. — Бу йил ҳам, насиб бўлса, яна ўнлаб турда тилло тақинчоқлар туркуми яратилади.

Музаффар ШАРОПОВ

ЎзХДП ҳаёти

Наманган шаҳридаги 17-умумий ўрта таълим мактабида 1100 нафар ўқувчи таҳсил олади. Уларга 71 нафар ўқитувчи фан сирларидан сабоқ беради. Ўқитувчиларнинг 20 нафари партиямиз аъзоси.

ЭЛЕКТОРАТ ҲУЗУРИДА

Яқинда мактаб педагогларининг Наманган шаҳар партия Кенгаши раиси, халқ депутатлари шаҳар Кенгашидаги ЎзХДП депутатлик гуруҳи раҳбари Маматвали Турғунов билан учрашуви бўлиб ўтди. Ўқитувчилар партия етакчиси билан мулоқотга киришиб, Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилининг мазмун-моҳияти, бундан кўзланган асосий мақсад, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси, халқ депутатлари Наманган вилоят, шаҳар Кенгашларидаги депутатлик гуруҳлари фаолияти ҳақида маълумот олдилар.

— Биз, ўқитувчилар ҳаётдаги сиёсий ўзгаришларни ўз вақтида билишимиз, уларнинг моҳияти ва аҳамияти ҳақида мустақил фикрга эга бўлишимиз шарт, — дейди мактаб директори Жамилахон Воҳидова. — Зиммамизда мактабга келиб дарс ўтиш, ўқувчиларга таълим-тарбия беришдан ташқари яна доимий тарғиботчилик масъулияти ҳам бор. ЎзХДП ўқитувчи-педагогларни ўз электорати деб билиши ва таълим тизими ходимларининг манфаатларини ҳимоя қилиши биз учун муҳимдир. Айни пайтда, биз ҳам партия дастурий мақсадларини чуқур ўрганишимиз, аҳоли ўртасида тарғиб қилишимиз ва партия ташкилоти билан яқин ҳамкорлик ўрнатишимиз зарур. Шу маънода бугунги мулоқот ҳар томонлама фойдали бўлди.

Тадбир якунида яна 11 нафар ўқитувчига Ўзбекситон ХДПнинг аъзолик гувоҳномаси топширилди.

Наманган шаҳар партия кенгаши мавжуд барча бошланғич ва ҳудудий партия ташкилотларида худди шундай учрашувлар ўтказиб боришни режалаштирган. Унда ижодкорлар, ҳар бир соҳанинг мутахассислари, таниқли санъаткорлар ва олимлар иштирок этади.

Носиржон ДЕҲҚОНОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири.

ДЕПУТАТЛАР ТАШАББУСИ БИЛАН

кўпчиликни ўйлантираётган масала халқ депутатлари туман Кенгаши сессиясида муҳокама этилди

Мамлакатимизда сиёсий партиялар жамият тараққиётига фаол таъсир кўрсатиши, ўз электорати манфаатини ишончли ҳимоя қилиши учун етарли меъёрий-ҳуқуқий асослар яратилди. Фуқароларнинг ҳуқуқий ва сиёсий онги ҳам ошиб бормоқда. Партияларга ишонч, талабчанлик кучаймоқда. Бундай шароитда қўлни қовуштириб ўтирган сиёсий куч ҳеч қачон электорат ишончига сазовор бўлолмайди. Одамларни ташвишга солаётган муаммолар ечимини топишга астойдил ҳаракат қилаётган, ўз амалий ишлари билан нималарга қодирлигини исботлаётган сиёсий партия обрў-эътибор қозонади, тарафдорларини кўпайтира олади.

Ўзбекистон ХДП Қоракўл туман кенгаши фаоллари буни чуқур англаган ҳолда, кўпроқ амалий ишлар билан шуғулланишга ҳаракат қилмоқда. Халқ депутатлари туман Кенгашидаги депутатлик гуруҳи ҳам айниқса юртбошимизнинг Халқ депутатлари Навоий ва Тошкент вилоят Кенгашларининг навбатдан ташқари сессияларида сўзлаган маърузалари, танқидий фикрларидан келиб чиқиб партия электорати манфаатига хизмат қиладиган муҳим масалаларга ҳокимлик ва бошқа мутасадди идоралар эътиборини қаратмоқда.

Яқинда ЎзХДП депутатлик гуруҳи ташаббуси билан халқ депутатлари туман Кенгашининг сессиясида туман аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлаш масаласи муҳокама этилди.

Хўш, ушбу масала нима сабабдан кун тартибига қўйилди?

Туман вилоятнинг энг чекка ҳудудида жойлашган, ерлари шўрланган, табиий суви истеъмолга яроқсиз. Мавжуд ҳолатни инобатга олган ҳолда ушбу масала кўтарилди. Туман ҳокимининг «2007 йилда қишлоқ аҳоли пунктларини ичимлик сув билан таъминлаш ва қишлоқлардаги мавжуд сув қувурлари, иншоотларини қайта таъмирлаш чора-тадбирлари дастури тўғрисида»ги қарори қабул қилинган эди. Унга асосан Қоракўл қишлоқ фуқаролар йиғинидаги «Лайлаклар» аҳоли қўрғонига 4 километр сув қувури тортилиши режалаштирилиб, 63,7 миллион сўм маблағ ажратилган. «Қозон» қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудидаги «Адҳам» қишлоғига эса 3 километр қувур тортилиши режалаштирилган эди. Аммо кўзда тутилган ишлар охирига етказилмай қолган.

— Биз масалани аввал чуқур ўргандик, кейин уни давлат ҳокимиятининг маҳаллий вакиллик органи даражасида муҳокама этиб, қўшимча чора-тадбирлар кўриш зарур, деган фикрга келдик, — дейди партия депутатлик гуруҳи раҳбари Муҳиддин Фатуллаев. — Туман Кенгашининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида мазкур масала кўриб чиқилди. Тегишли ташкилотлар раҳбарларининг ахборотлари тингланди. Соҳада йўл қўйилаётган камчиликлар ошкора муҳокама этилди. Натижада сессия қабул қилган қарорда тегишли чора-тадбирлар белгиланди.

Бизнинг мақсадимиз масалани фақат кўтаришдангина иборат эмас. Депутатлик гуруҳимиз туман Кенгаши сессияси қарорининг бажарилиши ва белгиланган чора-тадбирлар тўла амалга оширилиши устидан жамоатчилик назорати ўрнатади. Бу — савоб иш. Табиийки, эл-улус ҳам томошабин бўлиб турмайди. Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида бундай муаммолар ўз ечимини топишига ишонамиз. Чунки мамлакатимиз раҳбари ташаббуси билан жорий йилда қишлоққа қаратилаётган беқиёс эътибордан кўзланган мақсад ҳам мазкур муаммоларни ҳал этиш, қишлоқ аҳолисига муносиб турмуш шароити яратиб беришдан иборат.

Шунинг учун партиямиз ташкилотлари жорий йил вазифаларини амалга оширишда фаол иштирок этадилар. Зеро, бу электоратимиз манфаатларига тўла жавоб беради.

Даврон БАҲРОНОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири.

КЎЛЛАР МУҲОФАЗАДА

ЖИЗЗАХ. Айдар-Арнасой кўллар тизимининг умумий саҳни ҳозирги кунда 3704 квадрат километрдан ошиб, сув ҳажми 44,3 кубометрга, узунлиги эса 352 километрга етди. Бундай хийла катта майдонни эгаллаган кўл тизими теварак-атроф табиатига, иқлимига сезиларли таъсир кўрсатиши, табиий. «2008-2015 йилларда Айдар-Арнасой кўллар тизимидан самарали фойдаланиш ва унинг экологик барқарорлигини таъминлаш ҳаракатлар Дастури»га кўра, бажарилаётган ишлар бугун ўз самараларини бера бошлади. Хусусан, Дастурнинг изчил амалга оширилаётганлиги туфайли яқинда мазкур кўллар тизимига Рамсар Конвенцияси доирасида Халқаро муҳофаза этиладиган кўллар мақоми берилди.

Иброҳим ЖОНУЗОҚОВ

Қонун ва шарҳ

• ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ

Ҳозир республикамизда беш мингдан зиёд нодавлат нотижорат ташкилотлар мавжуд. Улар жамият ҳаётининг турли соҳаларида — иқтисодий, маданий, гуманитар, ижтимоий жабҳаларда фаолият кўрсатиб, аҳолининг кенг қатламлари манфаатларини ифодаламоқда.

2-бет

• КУБА РОССИЯДАН КРЕДИТ ОЛАДИ

Россия Кубага бериладиган кредитларнинг умумий қиймати, аввал хабар қилинганидек, 20 миллион эмас, балки 354 миллион долларни ташкил этади, деб хабар беради «Ведомости» газетаси.

3-бет

Кураш

• ДУНЁ ПОЛВОНЛАРИ САЛОНИКИДА

Салоники (Греция) шаҳрида кураш бўйича Ислом Каримов халқаро турнири ўтказилди.

4-бет

O'zbekiston havo yo'llari
TOSHKENT XALQARO AEROPORTI
Хизматлар лицензияланган

❖ ЎзХДП депутатлари фаолиятидан

«ИШИНГГА БОШҚАЛАР БАҲО БЕРСИН!..»

Самарқанд шаҳрида халқ депутатлари шаҳар Кенгаши депутати Гулчеҳра Ибрагимовани кўпчилик яхши билади. Одамлар кунинг истаган вақтида депутатнинг ишхонасига, уйига, бемалол келаверади. Муаммосини айтиб ёрдам сўрайди, маслаҳат олади. Опа одамларнинг оғирини енгиллаштириш учун идорама-идора югургани, айрим вақтлар раҳбарлар билан баҳслашганини кўрганман.

Шаҳар ҳокимлиги савдо департаментига келганимда, иш бошланишига ҳали анча вақт бор эди. Аммо департамент олдида 10-15 нафар одам тўпланган. Уларга яқинлашиб, нима гаплигини суриштирдим. Депутат опани кутиб туришганини айтишди.

— Гулчеҳра опа ажойиб аёл, — деди «Боғисарой» маҳалласидан Шоҳсанам Имомқулова. — Доимо ёрдам беради. Саломатлигим яхши эмас, ишлай олмаяпман. Ўтган йили нафақам кечикkани учун анча сарсон бўлдим. Опага дардимни айтгандим, кўмаклашди. Ҳозир нафақани ўз вақтида олаяпман.

— Сайловчига ёрдам бериш депутатнинг вазифаси, — дедим.

— Фикрингизни тушундим. Аммо ҳамма депутат ҳам Гулчеҳрадек эмас. У қизимни ишга жойлаштириш учун кўп жон куйдирди. Мана, кўрасиз, сизнинг муаммонгизни ҳам ҳал қилиб беради.

— Мен илтимос билан келмадим, мухбирман...

— Мухбир бўлсанг, гапни мендан эшит, — суҳбатга қўшилди олтмиш ёшлар атрофидаги Александр Тарасов. — Уйимизнинг томини таъмирлаш керак эди. Бормаган идорам қолмади. Ёғин-сочин кунларда чакка ўтиб хуноб қилади. Кейин қўшниларимдан бири Гулчеҳра депутатга боришни маслаҳат берди. Ростдан ҳам бу аёлнинг катта ёрдами тегди. Унинг саъй-ҳаракати, тегишли идораларнинг кўмаги билан бир ҳафта ичида томни таъмирлаб беришди. Очиғи, ҳозир унга раҳмат айтгани келувдим.

Кўп ўтмай Гулчеҳра Ибрагимованинг ўзи келди. Унга муддаони айтдим. Бироз суҳбатлашдик.

— Қабул куним аслида ҳар ойнинг охирги шанбаси, — дейди у. — Лекин ҳар куни кишиларни қабул қиламан. Кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга муҳтож юртдошларга алоҳида эътибор беришимиз керак. Шунинг учун ҳар бир келувчининг арзини тинглаб, имкон қадар ёрдам беришга ҳаракат қиламан.

Менинг ҳаётий фалсафам шундай: одам бир-биридан яхшилигини аямаслиги керак! Ишингга бошқалар баҳо берсин! Шунинг учун, яхшиси, ҳозир қабулда қатнашинг. Кейин ўзингиз хулоса чиқарасиз.

Шундай қилдим. Қабулни кузатдим. Депутат гоҳ жиддийлашади, гоҳ ҳазиллашиб мурожаат қилганнинг кўнглини кўтаради. Қабул давомида айрим масалаларни телефон орқали ҳал қилди. Нотўғри арз қилиб келганларга эса масалани ётиғи билан тушунтирди. Маслаҳатлар берди. Одамларни ўз турмуши ва имкониятларига бефарқ бўлмасликка ундади, ташаббускорликка чақирди. Шундай қилиб, ўндан ортиқ одам билан суҳбатлашди. Улар депутат қабулидан кўтаринки кайфият билан чиққанини кўриб қувондим.

— Мана, ўзимга тегишли вазифани белгилаб олдим, — дейди опа. — Энди кун давомида бу масалаларни ҳал этиш билан шуғулланаман.

— Гулчеҳра Ибрагимова партиямизнинг Самарқанд шаҳар кенгаши «Фаол аёллар» қаноти етакчиси, — дейди ЎзХДП Самарқанд вилоят кенгаши «Фаол аёллар» қаноти раиси Дилбар Имомова. — У етакчи сифатида ҳам кўплаб ташаббусларни амалга ошираяпти. Ўнта кам таъминланган оилага коммунал тўлов бўйича ёрдам уюштирди. Ўн беш нафар фуқарога имтиёзли кредит олишда амалий ёрдам кўрсатди. Бешта маҳаллада диний экстремизм, ақидапарастликка қарши курашиш мавзусида турли тадбирлар ўтказди. Умуман, опанинг депутат ва партия фаоли сифатидаги ишларидан кўпчилик миннатдор.

Абдували ХУДОЁРОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.
Сурат муаллифи Ҳусан ТЎҒИЗОВ.

КОРХОНАДА МУЗЕЙ

НАВОИЙ. «Қизилқумцемент» очиқ акциядорлик жамиятида корхона тарихий музей очилди. Унда 2 мингдан зиёд турфа экспонатлар, 1,5 мингга яқин ҳар хил коллекциялар, кўплаб фотосуратлар, жамоа фаолияти ҳақида ёзилган рисолалар, мақолалар ўрин олган бўлиб, корхона босиб ўтган 60 йиллик тарихий солнома ёрқин акс этиб турибди.

(Ўз мухбиримиз)

❗ Қонун ва шарҳ

ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ

Эркин фуқаролик жамиятини қарор топтириш халқимизнинг улуғвор мақсадларидан бири. Мамлакатимизда фуқаролик жамияти асосларини барпо этиш бўйича салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

Ўтган давр мобайнида фуқаролик жамияти институтлари, хусусан, жамоат бирлашмалари фаолиятини ҳуқуқий тартибга солишга қаратилган қонунчилик тизими яратилди. Ўзбекистон Республикасининг «Жамоат бирлашмалари тўғрисида»ги, «Сиёсий партиялар тўғрисида»ги, «Сиёсий партияларни молиялаштириш тўғрисида»ги, «Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги, «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги, «Нодавлат нотижорат ташкилотлари тўғрисида»ги, «Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги, «Оммавий ахборот воситалари тўғрисида»ги, «Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида»ги, «Жамоат фондлари тўғрисида»ги, «Ҳомийлик тўғрисида»ги қатор қонунчилик ҳужжатлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари ва қарорлари, ҳукумат қарорлари шулар жумласидандир.

Ҳозир республикамизда беш мингдан зиёд нодавлат нотижорат ташкилотлар мавжуд. Улар жамият ҳаётининг турли соҳаларида — иқтисодий, маданий, гуманитар, ижтимоий жабҳаларда фаолият кўрсатиб, аҳолининг кенг қатламлари манфаатларини ифодаламоқда. Уларнинг саъй-ҳаракатлари билан Нодавлат нотижорат ташкилотлари ва электрон оммавий ахборот воситалари миллий ассоциацияси, Мустақил босма оммавий ахборот воситаларини ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди ҳамда фуқаролик жамиятининг бошқа ўнлаб институтлари тузилиб, жамоатчилик томонидан кенг қўллаб-қувватланаяпти.

«Биз фуқаролик жамияти қуришга интилмоқдамиз, — деган эди Президентимиз Ислом Каримов. — Бунинг маъноси шуки, давлатчилигимиз ривожлана борган сари бошқарувнинг турли хил вазифаларини бевосита халққа топшириш, яъни ўзини ўзи бошқариш органларини янада ривожлантириш демакдир». Дарвоқе, сиёсий янгиланиш ва жамиятни ислоҳ қилишнинг ҳозирги босқичида нодавлат нотижорат ташкилотлар ва фуқаролик жамияти бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш уларнинг амалдаги мустақиллигини таъминлашнинг муҳим шартидир. Фақат эркин, мустақил ва етарли даражада молиявий ресурсга эга бўлган нодавлат нотижорат ташкилотлари ҳамда фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари ўз зиммасига юклатилган вазифаларни самарали бажара олиши мумкин.

Шу муносабат билан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ва Қонунчилик палатаси Кенгашларининг 2008 йил 3 июлдаги Қўшма қарори 1-бандига асосан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузурида нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди ва Фонд маблағларини бошқариш бўйича Парламент комиссияси ташкил этилди. Бундан келиб чиқиб, «Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди ҳамда у Олий Мажлис Сенатининг ўн олтинчи ялпи мажлисида маъқулланди.

«Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунига қўшимча ва ўзгартишлар киритиш ҳақида»ги қонун иккита моддадан иборат бўлиб, уларда «Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги қонуннинг 11-моддасига қўшимча, 12-, 13- ва 14-моддаларига эса ўзгартишлар киритилди. Мазкур қонунга мувофиқ «Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги қонуннинг 11-моддаси Фонд фаолиятига тааллуқли қоидаларни назарда тутувчи қўшимча билан тўлдирилди.

Қонуннинг 12-, 13- ва 14-моддаларидаги «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси» деган ибора «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди маблағларини бошқариш бўйича Парламент комиссияси» деган таъриф билан алмаштирилишини назарда тутувчи ўзгартишлар киритилди.

Мазкур қонун қабул қилинишидан олдин амалдаги қонунчиликка мувофиқ нодавлат нотижорат ташкилотларга давлат субсидиялари, давлат грантлари ажратиш тартиби, давлат ижтимоий буюртмаларини бериш тартиби ва шартлари Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган бўлса, эндиликда мазкур ваколат Олий Мажлис ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди маблағларини бошқариш бўйича Парламент комиссияси томонидан амалга оширилади.

Парламент комиссиясининг мақсади мустақил нодавлат нотижорат ташкилотларни ва фуқаролик жамияти институтларини янада ривожлантириш ҳамда уларнинг мамлакатда демократик ўзгаришларни амалга оширишда ва жамиятни эркинлаштиришда фаол иштирок этишига кўмаклашиш, уларни молиялаштириш манбаларини шакллантириш учун объектив шароитлар яратишдан иборат.

Парламент комиссияси юқори раҳбарлик органи бўлиб, Фонднинг Васийлик Кенгаши вазифасини бажаради. Унинг ваколатига қуйидагилар киради:

— Фонд фаолиятининг устувор йўналишлари тўғрисида қарор қабул қилиш, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш шаклларидан ҳар бирига йўналтириладиган маблағлар — субсидиялар, грантлар ва ижтимоий буюртмалар ҳажмларини белгилаш;

— нодавлат нотижорат ташкилотлар ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари лойиҳалари ҳамда дастурларини сифатли тарзда танлаб олиш, грант танловларини ўтказиш учун мўлжалланган эксперт гуруҳларини шакллантириш;

— Фонд фаолияти ва унинг қонун ҳужжатларига, Фонд тўғрисидаги низомга, Парламент комиссияси қарорларига мувофиқлиги устидан назоратни амалга ошириш;

— Фонд тўғрисидаги низомга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида Олий Мажлис Сенати ва Қонунчилик палатасига таклифлар киритиш;

— Фонднинг Ижро этувчи девони ва Тафтиш комиссиясини шакллантириш;

— Фонднинг пул маблағлари ва бошқа мол-мулкидан самарали фойдаланилиши устидан назоратни амалга ошириш;

— Фонднинг нодавлат нотижорат ташкилотларни қўллаб-қувватлаш турлари бўйича бир йил учун (йил чоракларига бўлган ҳолда) мўлжалланган даромадлари ва харажатлари сметасини, шунингдек, Фонд бюджетини, йиллик балансини, йиллик молиявий ҳисоботини ҳамда Фонд ижро этувчи девонининг ўз фаолияти тўғрисидаги ҳисоботини кўриб чиқиш, тасдиқлаш;

— Фонд фаолиятини ҳар йили навбатдаги ёки навбатдан ташқари текшириш учун аудиторлик ташкилотини жалб этиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

— Фонд органларидан Фонд фаолиятига тааллуқли ҳужжатларни талаб қилиш ва олиш;

— Фонднинг ижро этувчи девони ва бошқа органлари қабул қилган фонднинг мақсад ва вазифаларига зид қарорлар ижросини тўхтатиб қўйиш ёки бундай қарорларни бекор қилиш ва шу каби бошқа ваколатларни амалга оширади.

Хулоса қилиб айтиш мумкинки, мазкур қонуннинг маъқулланиши нодавлат нотижорат ташкилотларни ва фуқаролик жамияти институтларини янада ривожлантириш ҳамда уларнинг молиялаштириш манбаларини шакллантириш учун мустақил тизим ва объектив шароитлар яратишда асос бўлиб хизмат қилади.

Жавлон АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти етакчи илмий ходими

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2009 йил 3 февралдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*

1 Австралия доллари	886,39	1 Польша злотийси	402,58
1 Англия фунт стерлинги	2037,43	1 СДР	2092,43
1 Дания кронаси	239,41	1 Туркия лираси	852,33
1 БАА дирҳами	382,10	1 Швейцария франки	1203,87
1 АҚШ доллари	1402,51	1 Евро	1869,27
1 Миср фунти	252,52	10 Жанубий Корея вони	10,07
1 Исландия кронаси	12,26	10 Япония иенаси	156,65
1 Канада доллари	1138,03	1 Россия рубли	39,60
1 Хитой юани	204,85	1 Украина гривнаси	182,14
1 Малайзия ринггити	388,29		

* Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

➢ Янги нашр

ЖАҲОЛАТГА ҚАРШИ МАЪРИФАТ ВОСИТАСИ

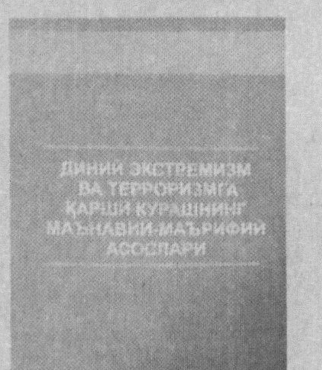

XXI асрга келиб, диний экстремизм ва халқаро терроризм нафақат тараққийпарвар инсоният бошига тушган муаммо, балки жиддий хавф-хатар ва таҳдидга айланди. Шундай экан, бу таҳдидни ҳар бир инсон жамиятдаги ўрни ва мавқеидан қатъи назар, теран англаб етиши зарур. Бугунги мураккаб вазиятда халқаро террорчи кучларнинг ҳар қандай тажовуз ва хуружларининг олдини олиш, муҳими, ёшларни бузғунчи ғоя ва мафкуралардан ҳимоя қилиш долзарб масалалардан бири бўлиб қолмоқда.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов таъкидлаганидек, ушбу бало-қазонинг бирламчи манбаларига қарши курашиш, ёвузлик ва террорчилик мафкурасини яратаётган кўплаб радикал ва экстремистик марказларнинг, биринчи навбатда, ёшлар онгини заҳарлаб, зомбига айлантириб, улардан террорчилар тайёрлаш бўйича конвейер ташкил этаётган қабиҳ кучларнинг илдизини қирқиб ташлаш керак.

Бу борада бизга Имом Бухорий, Имом Термизий, Баҳоуддин Нақшбанд, Бурҳониддин Марғиноний каби кўплаб алломаларимиз қолдирган, маънавий ҳаётимиз ва дин-диёнатимиз кўзгуси ҳисобланган улкан илмий-маънавий мерос ҳаётбахш куч бағишлайди. Айни пайтда, диний экстремизм ва террорчиликка қарши курашда маънавий-маърифий усуллардан тўғри, оқилона фойдаланиш муҳим аҳамият касб этади.

Юртимизда кейинги йилларда аждодларимиз зиёратгоҳлари обод этилаётгани, уларнинг таваллудлари халқаро миқёсда нишонланаётганини бутун жаҳон аҳли яхши билади. Шунингдек, аҳолининг, айниқса, ёшларнинг диний саводхонлигини ошириш йўлида ўтказилаётган ислоҳотлар ва тадбирлар изчиллик асосида олиб борилмоқда.

Бундай хайрли ишларда Тошкент Ислом университети илмий-педагогик жамоасининг ҳиссасини ҳам таъкидлаш ўринли. Айниқса, кейинги йилларда буюк аждодларимиз ҳаёт йўллари, илмий мероси, динлар тарихи, Қуръони Карим ва Ҳадиси шарифлардаги умуминсоний қадриятлар тадқиқига бағишланган турли илмий рисола, ўқув қўлланмалар чоп этилмоқда.

Яқинда нашрдан чиққан «Диний экстремизм ва терроризмга қарши курашнинг маънавий-маърифий асослари» ўқув қўлланмаси долзарб мавзуда бўлиб, унда дин ва давлат ўртасидаги муносабатлар, диннинг эътиқод сифатида кўриниши, диний экстремистик оқим ва фирқалар, диний мутаассибликнинг жаҳон ҳамжамияти, жумладан, мусулмон дунёси учун туғдираётган таҳдидлари аниқ мисоллар асосида кўрсатиб берилган.

Шунингдек, мазкур қўлланмада минтақамизда диний экстремизм ва террорчилик намоён бўлишининг ўзига хос хусусиятлари, ёшлар ва хотин-қизларнинг бундай кучларнинг асосий нишонига айланиши сабаблари таҳлил қилинган ва «жаҳолатга қарши маърифат» ғоясининг моҳияти очиб берилган. Диний экстремизм ва террорчиликнинг олдини олиш ва унга қарши курашда Ўзбекистоннинг ўзига хос ўрнини халқаро сиёсатчилар ва нуфузли мутахассислар ҳам очиқ эътироф этишмоқда. Қўлланмада Ўзбекистон ҳукуматининг бу борадаги қатъий сиёсати, Марказий Осиёда хавфсизлик ва барқарорликни таъминлашдаги ўрни ҳақида атрофлича мулоҳаза юритилган. Мазкур қўлланма ўқувчига ижтимоий барқарорлик ва тараққиётни таъминлашда юртимизда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар, дин соҳасидаги илмий асосланган сиёсатнинг аҳамияти ҳақида маълумотлар беради. Муҳими, фуқароларда динлар моҳиятини тўғри англаш, мутаассиб ғояларга қарши мафкуравий иммунитетни шакллантириш мақсадларига хизмат қилади.

Қўлланма Президент асарларида билдирилган концептуал хулосаларга таянган ҳолда ёзилган бўлиб, республикамизнинг етакчи тарихчи, файласуф, ҳуқуқшунос, диншунос, исломшунос олимлари, назариётчи ва амалиётчи мутахассислар ҳамкорлигида яратилган.

Неъматулло МУҲАМЕДОВ,
Тошкент Ислом университети тадқиқотчиси, тарих фанлари номзоди.

Барча турдаги қурилиш ташкилотлари раҳбарлари диққатига!

Жиззах вилояти ҳокимлиги «Ягона буюртмачи хизмати» инжиниринг компанияси

қуйидаги объект бўйича танлов савдоси ўтказилишини эълон қилади:

Жиззах вилояти, Жиззах шаҳридаги МХХ бошқармасининг маъмурий биноси қурилиши (II босқич) — «калити билан»

Ишларни тугаллаш муддати: 2010 йил 10 декабргача.

Ишларни молиялаштириш Жиззах вилояти ҳокимлиги «Ягона буюртмачи хизмати» инжиниринг компаниясига ажратилган бюджет маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Буюртмачи манзили: Жиззах шаҳри,
Ш.Рашидов кўчаси, 100-уй.
Телефон/факс: (8-372) 222-31-59, 222-30-11.

Танлов савдоларида иштирок этадиган ташкилотлар қуйидаги шартларга жавоб беришлари керак: танлов савдолари предметининг 20 фоиз миқдоридаги айланма маблағига ёки кўрсатиб ўтилган маблағни беришга банк кафолатномасига, ишлаб чиқариш базаси, ишларни бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурси ва мутахассисларга, етарли касбий ва техникавий малакага, молиявий имкониятга, шартнома тузиш юзасидан фуқаролик-муомала ҳуқуқий лаёқат ва ваколатга эга, ўхшаш иншоотларни қуриш бўйича тажрибали ва ишончли бўлишлари шарт.

Танлов савдоларида қатнашиш ва танлов ҳужжатларини олиш учун сўровнома билан танлов савдолари ташкилотчиси — Жиззах вилояти қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш ҳудудий консалтинг марказига, қуйидаги манзил бўйича мурожаат этиш мумкин.

Жиззах шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси, 63-уй, 425-хона. Телефон/факс: 226-14-66.

Бир тўплам танлов ҳужжатларининг нархи — 60 000 сўм.

Таклифлар (оферталар) танлов савдолари ташкилотчиси томонидан юқоридаги манзилда қабул қилинади.

Таклифлар (оферталар)ни танлов савдолари ташкилотчисига тақдим этишнинг охирги муддати — оферталар очилиш куни ва соатигача.

Танлов савдолари эълон матбуотда чоп этилганидан бошлаб 30 кундан кейин қуйидаги манзилда ўтказилади:

Жиззах шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси, 64-уй (вилоят ҳокимлиги биноси), кичик мажлислар зали.

✵ Газетада босилмади, аммо...

«ГАЗ БИЛАН ТАЪМИНЛАНДИ»

Муборак туманидаги «Машъал» ва А.Навоий маҳаллаларида истиқомат қилувчи бир гуруҳ фуқароларнинг электр ҳамда газ таъминотидаги узилишлар ҳақида таҳририятимизга ёзган хати вилоят ҳокимлиги эътиборига ҳавола этилган эди. Куни кеча жавоб мактуби олдик. Унда жумладан шундай дейилган:

«Хатда келтирилган масалалар мутахассислар томонидан хат муаллифлари иштирокида жойида ўрганиб чиқилди.

Табиий газ ва электр энергияси таъминотидаги муаммолар бартараф этилди ва ушбу маҳаллалар аҳолиси хонадонлари белгиланган меъёрда табиий газ ҳамда электр энергияси билан таъминланди.

Юқоридаги масалаларни доимий назорат қилиб бориш туман ҳокимлиги зиммасига юклатилди.

Ш. МУРОДОВ,
Қашқадарё вилояти ҳокимлиги котибияти мудири».

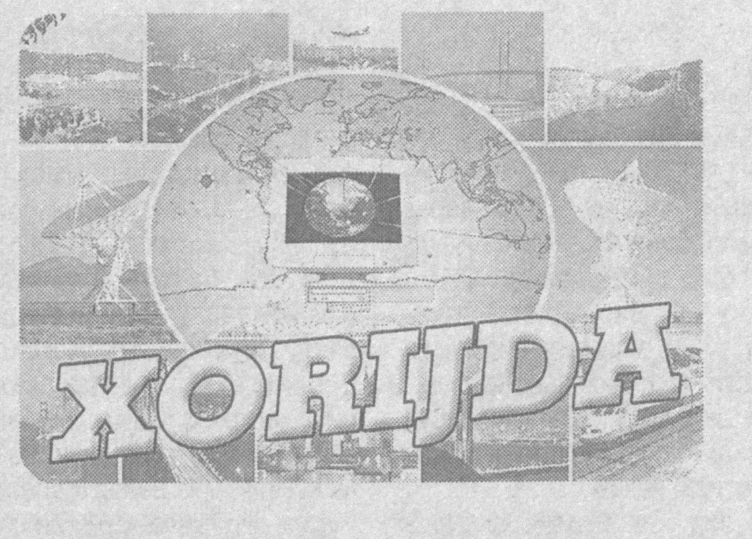

КУБА РОССИЯДАН КРЕДИТ ОЛАДИ

Россия Кубага берадиган кредитларнинг умумий қиймати аввал хабар қилинганидек 20 миллион эмас, балки 354 миллион долларни ташкил этади, деб хабар беради «Ведомости» газетаси. Ушбу нашрнинг ёзишича, Россия президенти Дмитрий Медведев ва Москвага расмий ташриф билан келган Куба раҳбари Рауль Кастро яна иккита — 100 ва 150 миллион долларлик кредит бўйича келишиб олишди.

Бундан ташқари, Россия Ташқи иқтисодий банки ҳам 47 миллион доллар кредит ажратишга қарор қилди. Айнан ушбу маблағ ҳисобига Куба «Ильюшин Финанс Ко» масъулияти чекланган жамиятидан Ту-204 СЕ юк ташувчи ҳаволайнерини сотиб олади. Шунингдек, Россия Кубага 37 миллион долларлик озиқ-овқат ёрдами кўрсатади. Гап буғдой етказиб бериш ҳақида кетмоқда.

«АРТЕК» АСРАБ ҚОЛИНАДИ

Дунёга машҳур «Артек» халқаро болалар оромгоҳи иқтисодий ночор аҳволга тушиб қолганди.

Эътиборсизлик оқибатида бу сўлим гўшадан файз кетиб, унинг тақдири кўпчиликни ташвишга солаётганди. Яқинда Украина Вазирлар Маҳкамаси «Артек»ни сақлаб қолиш ва ривожлантириш бўйича қарор қабул қилди. Айни чоғда «Артек» ерларига махсус статус берилди. Энди табиатнинг гўзал бу маскани ҳам қўриқхона, ҳам давлат мулки статусларига эга бўлади. «Бундан буён бирорта чиновник бу жойларга қадам босолмайди», деди Юлия Тимошенко.

Бундан ташқари, «Артек» барча солиқлардан озод этилади, оромгоҳнинг давлат корхоналаридан қарзлари бекор қилинади. Қабул қилинган қарорга кўра, 2009 йилдан бошлаб «Артек»ка бериладиган барча йўлланмалар ҳукумат томонидан сотиб олинади. Бунинг учун 60 миллион гривен (7,5 миллион доллар) ажратилади.

Бу масалалар бўйича қонун лойиҳаларини Рада қўмиталари кўриб чиқади. Шунингдек, «Артек»ни таъмирлашга 35 миллион гривен маблағ ажратиш, бу ҳудуддан 227 оилани кўчириш ҳам кўзда тутилган. Келажакда «Артек» ҳам болалар оромгоҳи, ҳам Украина спортчилари олимпия ўйинларига тайёргарлик кўрадиган базага айланади.

ВАЗИРЛАР ЎҚИТИЛМОҚДА

Туркманистон Президенти Вазирлар Маҳкамасининг ҳар бир ходими, вазирлар Президент ҳузуридаги Давлат хизматлари академиясида ўқиб, малака ошириши ҳақида буйруқ берди, дея хабар қилади РИА Новости. Президент топшириғига кўра, ўқиш пайтида имтиҳондан ўтолмаганлар эгаллаб турган барча лавозимларидан озод этилади. Президент фикрича, Туркманистонда ислоҳотлар суст бораётганига ҳукумат аъзоларининг малакаси етарли эмаслиги сабаб бўлмоқда.

ҚАМОҚХОНАДАГИ ТАРТИБСИЗЛИК

Ўтган шанба куни Техас штатининг Ривз округи яқинида жойлашган қамоқхона ҳовлисида 2080 нафар маҳбус ўртасида оммавий муштлашувлар уюштирилган, деб хабар беради CNN. Бу ерда жами 2400 маҳбус сақланади. Маҳаллий полиция вакилларининг айтишича, тартибсизлик сабаби ўрганилмоқда.

Сочи шаҳрининг ўзига хос бинолари

4 февраль — Халқаро онкология касалликларига қарши кураш куни

БЕДАВО ДАРД ЭМАС, АММО...

Инсониятнинг ўтмишига назар ташласак, мутахассислар таъкидлашича, бундан олти аср илгари ҳам одамлар саратон-рак касаллигига чалинган. Саратон хасталиги асосан 60-80 ёшдаги аҳоли орасида кўпроқ учраган. Ўтган асрнинг охирига келиб ёшлар ва болалар ҳам рак билан оғрий бошлагани қайд этилган. Жаҳон Соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотларига қараганда, бугунги кунда ер юзида 11 миллион нафардан ортиқ аҳоли бу дарддан азият чекяпти. Яқин 20-25 йилдан кейин унга чалинганлар сони 2-3 мартага ошиши эҳтимолдан холи эмас.

Инсониятни ташвишга солиб келаётган саратон аслида бедаво дардми? Одамлар ундан қандай муҳофазаланиши керак? Соғлиқни сақлаш вазирлиги бош онкологи, Европа Тиббиёт онкологлари ассоциацияси, Бельгиядаги ривожланаётган давлатлар онкологларининг саратон касалликларини даволаш ва ўрганиш ассоциацияси аъзоси Мирза Ғофур-Охунов билан суҳбатимиз шу ҳақда.

— Мамлакатимизда халқ соғлиғини муҳофазалаш, тиббий хизмат сифатини юксалтириб бориш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланган. 1998 йил 10 ноябрда қабул қилинган соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш Давлат дастурида онкологик касалликларни даволаш муассасаларининг моддий техник базасини мустаҳкамлаш, соҳани малакали мутахассис кадрлар билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратилган.

Ўтган вақт мобайнида бу борада сезиларли ижобий кўрсаткичларга эришилди, даволаш масканлари такомиллаштирилган.

Саратон касаллигини келтириб чиқарувчи омиллар икки хил, яъни экзоген (ташқи муҳитдаги) ва ички (одам организмида мавжуд) омиллардан пайдо бўлади.

Тиббий тадқиқотлар кўрсатадики, саратоннинг асосий сабаби 80 фоиз ҳолларда сурункали касалликлар асоратидан келиб чиқади. Шу боисдан одамлар 60, 70, 80 ёшга борганда шу дарддан азоб чекишади.

Ҳаёт ширин, яшаш яхши, аммо унинг ўзига хос ёзилмаган шафқатсиз қонунияти ҳам бор. Ҳаётда инсон ёши улғайиб, кексайиб борган сари организми ташқи омиллар билан тўқнашишига тўғри келади. Масалан, кимёвий омилларни олайлик, саноат чиқиндилари, тамаки чекиш, нос отиш, ароқ ичишдан организмда ҳар хил ўсмалар пайдо бўлади, сурункали касалликларга олиб келади.

Бугунги статистик маълумотларга қараганда, республикамизда онкологик касалликлар 100 минг аҳолига 71 нафар кишини ташкил этади. Бир йилда салкам 19 минг нафар касал диспансер рўйхатига олинади. Айни пайтда 88 минг нафар бемор диспансер ҳисобида турибди.

— Мирза Алиёрович, ҳозирги пайтда аҳоли орасида саратон касаллигининг қайси тури кўпроқ учрайди? Ва ундан сақланиш учун қандай тавсиялар берасиз?

— Ҳозирги кунда дунё бўйича сут бези саратони кўп учрайди. Республикамизда ҳам касалликнинг шу тури олдинги ўринда. Бундан 20-30 йил илгари аҳоли орасида ошқозон, қизил ўнгач, ўпка саратони кўп учрарди. Кейинги ўзгаришнинг сабаби — сут бези касалликларига чалинган беморлар мутахассисга вақтни ўтказиб мурожаат қиляпти.

Кези келганда, айниқса, ёши 40 дан ошаётган аёлларимизга кўкрак бези саратонидан сақланишнинг оддий усулини эслатиб ўтмоқчиман. Ҳар ойда қоматингизни ойнага солиб, синчиклаб кузатинг, кўкрак безида ёки тери ранги, ҳажмида ўзгариш сезган заҳоти иккиланманг, орқага ташламанг, дарҳол онкологга мурожаат қилинг. Чунки, ёш ўтган сари соғлом ёки сурункали хасталикка чалинган организмда саратон хавфи мавжуд бўлади.

Соғлом одам 6 ойда онколог кўригидан ўтиб, аввало рак олди касалликларининг олдини олади, соғлиғини муҳофазалайди, умрига умр қўшади, оиласининг моддий фаровонлигини, маънавий осойишталигини таъминлайди.

— Мамлакатимизда етакчи даволаш маскани — Республика онкология илмий марказида беморларга қандай тиббий хизматлар кўрсатилади? Унинг сифати, самарадорлиги қандай?

— Марказимизда ўсма касалликларини даволашда энг замонавий жарроҳлик амалиёти, кимёвий терапия, гормон ёки иммунотерапия усулларидан кенг фойдаланилади. Масалан, беморларга Таргед терапеясини қўллаяпмиз, яъни бевосита ўсма жараёнига таъсир қилувчи дорилар уни «парчалайди», тўқималарга зарар етказмайди. Ёки гормонал терапеяни олсак, авваллари гормон дориларнинг ўсмадан ташқаридаги тўқималарга салбий таъсири кузатиларди. Бугунги замонавий гормон препаратлар фақат ўсма жараёнигагина таъсир қилади, бошқа тўқималарга мутлақо зарар етказмайди.

— Ҳар қандай соҳанинг тараққиёти мутахассис кадрлар салоҳиятига боғлиқ. Ўрни келганда шу масала ва бу борада вилоятлардаги аҳволга ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Бундан 20 йил илгари соҳада кадрлар етишмасди. Марказимизда 1-2 нафар клиник ординатор, нари борса, 2 нафар аспирант илмий иш устида ишларди. Бугунги кунда республикамизнинг онкология тизими катта илмий салоҳиятга эга. Ҳар йили тиббий олийгоҳларимиз 50 нафарга яқин клиник ординаторлар, 10 нафарга яқин аспирант, 2-3 нафар докторантлар тайёрлаяпти. Деярли ҳамма вилоятларда (Сурхондарё ва Сирдарё вилоятидан ташқари) диспансерлар 100 фоиз мутахассис кадрлар билан таъминланган. Республикамизда 16 та диспансер, 71 та онкология кабинетлари мавжуд.

Онкологлар Ассоциацияси кўмагида республикамизнинг кўплаб истеъдодли ёш кадрлари хорижий давлатларда тажриба ўрганиб келишяпти. 2007 йилда уч нафар ёш мутахассис Бразилияда, 2008 йилда 5 нафари Швеция, Швейцария, Францияда, икки нафари Жанубий Кореяда малака ошириб келишди.

Аҳолининг тиббий саводхонлиги қанчалик юксак бўлса, одамлар ўз соғлиғи устида ўзи қайғуради, руҳини иллатлардан асрайди. Илмий тадқиқотларимиз 57 фоиз ҳолларда беморлар саратоннинг учинчи, тўртинчи босқичидагина онкологга мурожаат қилаётганлигини кўрсатмоқда. Бугун биз яқин келажакда ана шу кўрсаткични 35 фоизга тушириш учун курашаяпмиз. Беморларни реабилитация қилиш, улар учун махсус сиҳатгоҳлар ташкил қилиш ҳақида ўйлаяпмиз.

Мухтасар айтганда, соғлом умргузаронлик — инсоннинг ўз қўлида, аниқроғи, соғлом турмуш тарзида.

**Суҳбатдош:
Саида САЙҲУН,
«Ўзбекистон овози»
мухбири.**

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ ИНЖИНИРИНГ КОМПАНИЯСИ

2009 йилда қурилиши режалаштирилган қуйидаги объектларни тўлигича қуриб фойдаланишга топшириш шарти билан пудратчи ташкилотларни танлаш бўйича

ТАНЛОВ САВДОЛАРИ ЎТКАЗИЛИШИНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

Т/р	Объектнинг номи ва манзили
	ЛОТ 1-9:
Лот-1	Самарқанд шаҳри, Амир Шоҳмурод кўчасидаги 834 ўқувчи ўринли 5-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-2	Самарқанд шаҳри, Чорраҳа кўчасидаги 520 ўқувчи ўринли 10-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-3	Самарқанд шаҳри, Маҳмуд Қошғарий кўчасидаги 920 ўқувчи ўринли 37-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-4	Самарқанд шаҳри, Ибн Холдун кўчасидаги 422 ўқувчи ўринли 67-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-5	Самарқанд шаҳри, Ўлмас Розиқов кўчасидаги 320 ўқувчи ўринли 59-сонли мактаб-интернатни капитал таъмирлаш.
Лот-6	Самарқанд шаҳридаги 565 ўқувчи ўринли 18-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-7	Самарқанд шаҳри, Термиз кўчасидаги 560 ўқувчи ўринли 22-сонли мактабни реконструкция қилиш.
Лот-8	Иштихон тумани, Митан қўрғонидаги 420 ўқувчи ўринли 19-сонли мактабни реконструкция қилиш.
Лот-9	Қўшрабод тумани, Работ қишлоғидаги 7-сонли мактабда 12x24 м. қўшимча спорт зали қурилиши, ёрдамчи хоналари билан.
	ЛОТ 1-9:
Лот-1	Ургут тумани, Вагасти қишлоғидаги 480 ўқувчи ўринли 9-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-2	Ургут тумани, Сойғус қишлоғидаги 422 ўқувчи ўринли 32-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-3	Ургут тумани, Гузни маҳалласидаги 340 ўқувчи ўринли 86-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-4	Ургут тумани, Мирзақишлоқ қишлоғидаги 820 ўқувчи ўринли 33-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-5	Ургут тумани, Торинжак маҳалласидаги 540 ўқувчи ўринли 5-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-6	Ургут тумани, Қайроқли маҳалласидаги 820 ўқувчи ўринли 26-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-7	Пахтачи тумани, Дўстобод маҳалласидаги 1076 ўқувчи ўринли 1-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-8	Пахтачи тумани, Гўрўғли маҳалласидаги 536 ўқувчи ўринли 8-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-9	Пахтачи тумани, Жана маҳалласидаги 770 ўқувчи ўринли 36-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
	ЛОТ 1-8:
Лот-1	Оқдарё тумани, Янгиқўрғон қишлоғидаги 400 ўқувчи ўринли 1-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-2	Оқдарё тумани, Бўтанош қишлоғидаги 320 ўқувчи ўринли 29-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-3	Пайариқ тумани, А.Навоий маҳалласидаги 1134 ўқувчи ўринли 6-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-4	Пайариқ тумани, Хўжаобод маҳалласидаги 420 ўқувчи ўринли 68-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-5	Пайариқ тумани, Тоймойрот қишлоғидаги 624 ўқувчи ўринли 71-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-6	Пайариқ тумани, Челак шаҳридаги 844 ўқувчи ўринли 80-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-7	Пайариқ тумани, Бўри маҳалласидаги 420 ўқувчи ўринли 10-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-8	Қўшрабод тумани, Пичот ҚФЙ Мустақиллик кўчасидаги 784 ўқувчи ўринли 85-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
	ЛОТ 1-8:
Лот-1	Каттақўрғон тумани, Тонг қўрғончасидаги 420 ўқувчи ўринли 66-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-2	Каттақўрғон тумани, Чўянчи қишлоғидаги 660 ўқувчи ўринли 8-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-3	Каттақўрғон тумани, Каттаминг қишлоғидаги 630 ўқувчи ўринли 23-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-4	Каттақўрғон тумани, Муллокўрпа қишлоғидаги 360 ўқувчи ўринли 16-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-5	Каттақўрғон тумани, Қирғиз қишлоғидаги 420 ўқувчи ўринли 20-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-6	Нарпай тумани, Янгиқўрғон маҳалласидаги 540 ўқувчи ўринли 5-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-7	Нарпай тумани, Чайқал маҳалласидаги 520 ўқувчи ўринли 12-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-8	Нарпай тумани, Оқтош шаҳри, Муқимий маҳалласидаги 420 ўқувчи ўринли 60-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
	ЛОТ 1-8:
Лот-1	Пастдарғом тумани, Оқманғит қишлоғидаги 420 ўқувчи ўринли 14-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-2	Пастдарғом тумани, Довкаш қишлоғидаги 530 ўқувчи ўринли 32-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-3	Пастдарғом тумани, Бешбола қишлоғидаги 580 ўқувчи ўринли 40-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-4	Пастдарғом тумани, Боғонали қишлоғидаги 720 ўқувчи ўринли 1-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-5	Пастдарғом тумани, Меҳнатобод қишлоғидаги 410 ўқувчи ўринли 62-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-6	Пастдарғом тумани, Янгийўл қишлоғидаги 360 ўқувчи ўринли 88-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-7	Самарқанд тумани, Арабхона маҳалласидаги 728 ўқувчи ўринли 3-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-8	Самарқанд тумани, Бадал маҳалласидаги 320 ўқувчи ўринли 4-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
	ЛОТ 1-8:
Лот-1	Иштихон тумани, Халқобод қишлоғидаги 784 ўқувчи ўринли 5-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-2	Иштихон тумани, Қирқйигит қишлоғидаги 635 ўқувчи ўринли 12-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-3	Иштихон тумани, Барлос қишлоғидаги 320 ўқувчи ўринли 22-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-4	Иштихон тумани, Иштихон шаҳридаги 840 ўқувчи ўринли 35-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-5	Иштихон тумани, Оқчуроғоси қишлоғидаги 784 ўқувчи ўринли 54-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-6	Иштихон тумани, Каттақангли қишлоғидаги 380 ўқувчи ўринли 62-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-7	Тайлоқ тумани, Тайлоқ қишлоғидаги 624 ўқувчи ўринли 21-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-8	Тайлоқ тумани, Хўжаюз қишлоғидаги 420 ўқувчи ўринли 36-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
	ЛОТ 1-8:
Лот-1	Булунғур тумани, Небуса маҳалласидаги 320 ўқувчи ўринли 7-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-2	Булунғур тумани, Чангал маҳалласидаги 520 ўқувчи ўринли 45-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-3	Булунғур тумани, Самарқанд маҳалласидаги 520 ўқувчи ўринли 46-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-4	Булунғур тумани, Оқтепа маҳалласидаги 360 ўқувчи ўринли 16-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-5	Жомбой тумани, Тут қишлоғидаги 834 ўқувчи ўринли 7-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-6	Жомбой тумани, Чалақўрғон қишлоғидаги 320 ўқувчи ўринли 21-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-7	Жомбой тумани, Сарой қишлоғидаги 417 ўқувчи ўринли 26-сонли мактабни капитал таъмирлаш.
Лот-8	Нарпай тумани, Ноғорахона қишлоғидаги 620 ўқувчи ўринли 61-сонли мактабни капитал таъмирлаш.

Объектларни фойдаланишга топшириш муддати — 2009 йил 1 августгача.

Мактабларни капитал таъмирлаш ва реконструкция қилиш ишлари — Мактаб таълимини ривожлантириш фонди, спорт зали қурилиши — Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

Савдо ташкилотчиси — Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг Самарқанд вилояти қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш ҳудудий консалтинг маркази.

Буюртмачи манзили: Самарқанд шаҳри, Кўк-Сарой майдони, 1-уй, телефон: (8366) 235-82-86.

Талабгор сифатида иштирок этаётган корхона ва ташкилотлар қуйидаги талабларга мос келишлари керак: танлов савдолари предмети қийматининг камида 20 фоизи миқдоридаги айланма маблағнинг ёки кўрсатиб ўтилган маблағни беришга банк кафолатномаси, ишлаб чиқариш базаси, ишлар (хизматлар)ни бажариш учун зарур бўлган меҳнат ресурси ва мутахассислар мавжудлиги, танловга қўйилган объектга ўхшаш иншоотларда ишлаганлик тажрибаси ва кўникмага, шартномалар тузиш юзасидан фуқаролик-муомала ҳуқуқий лаёқатга эга бўлишлари лозим.

Савдода қатнашиш ва танлов савдоси ҳужжатларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — Самарқанд вилояти қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш ҳудудий консалтинг марказига қуйидаги манзил бўйича мурожаат қилишлари мумкин: **Самарқанд шаҳри, Кўк-Сарой майдони, корпус-2Д, 403-хона, факс: 233-32-00, тел: 231-13-51.**

Танлов ҳужжатлари битта Лот тўпламининг қиймати — 70 000 сўм.

Таклифлар (оферталар)ни савдо ташкилотчисига тақдим этишнинг охирги муддати — оферталар очилиш куни ва соатигача.

Таклифлар (офертлар) очилиши матбуотда эълон чоп этилгандан бошлаб камида 30 кундан кейин қуйидаги манзилда: *Самарқанд шаҳри, Кўк-Сарой майдонида, соат 10.00 да, Самарқанд вилоят ҳокимлиги биносининг кичик мажлислар залида ўтказилади.*

Спорт

ДУНЁ ПОЛВОНЛАРИ САЛОНИКИДА

Салоники (Греция) шаҳрида кураш бўйича Ислом Каримов анъанавий халқаро турнири ўтказилди

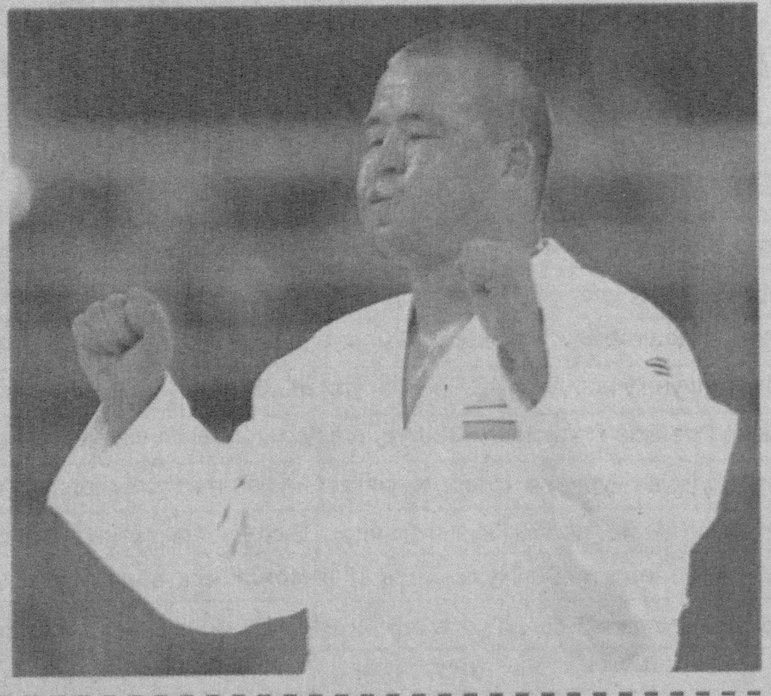

Бешинчи маротаба ташкил этилган ушбу мусобақада дунёнинг ўттиздан ортиқ давлатидан юз нафардан зиёд полвон ғолиблик учун гиламга чиқди.

Уч вазн тоифасида ўтган беллашувлар якунида Чвича Циклаури (73 кг. Грузия), Моисес Иллиадис (90 кг. Греция) ҳамда Абдулла Тангриев (мутлақ, Ўзбекистон) ўз вазн тоифаларида шоҳсупанинг энг юқори поғонасидан жой олдилар.

Эслатиб ўтамиз, ҳозиргача Кураш халқаро ассоциациясига аъзо бўлган давлатлар сони 114 тага етди.

МУҲИМ УЧРАШУВ ОЛДИДАН

Футбол бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси 11 февраль куни 2010 йили ЖАРда бўладиган жаҳон чемпионати саралаш учрашувида Баҳрайн футболчиларига қарши майдонга тушади.

Мамлакатимиз терма жамоаси ана шу муҳим учрашув олдидан Бирлашган Араб Амирликларида икки ҳафталик ўқув-машғулот йиғини ташкил этди. Ушбу йиғин доирасида ҳамюртларимиз дастлаб Россиянинг «Зенит» (Санкт-Петербург) жамоаси устидан 1:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Кейинги ўртоқлик назорат ўйинларида БААнинг «Ал-Наср» (Дубай) ҳамда Озарбойжон миллий терма жамоалари билан куч синашди.

Дастлабки учрашувда 1:0 ҳисобида дубайликларнинг қўли устун келган бўлса, иккинчи баҳсда дуранг (1:1) натижа қайд этилди. Германиялик таниқли мутахассис Берти Фогтс бош мураббийлик қилаётган Озарбойжон футболчилари билан кечган ўйинда жавоб тўпини Илёс Қурбонов киритди.

«УЛКАН ТОЖ»НИНГ ЯНГИ СОҲИБИ

Теннис бўйича Мельбурнда ўтказилган «Улкан тож» туркумига кирувчи йирик Australian Open халқаро турнири ўз ниҳоясига етди. Мухлислар мусобақа финалида испаниялик Рафаэль Надаль ҳамда Роже Федерер (Швейцария)нинг муросасиз баҳсига гувоҳ бўлишди.

Беш партия давом этган мазкур учрашувда испаниялик ракеткачи маҳорат бобида рақибидан устунлигини намойиш этди — 7/5, 3/6, 7/6, 3/6, 6/2. Ўз фаолияти давомида Австралияда илк маротаба «Улкан тож» соҳибига айланган Рафаэль Надаль дунё теннис таснифида пешқадамлигини сақлаб қолди.

Аёллар ўртасида эса бундай бахт америкалик Серена Уильямсга насиб этди. Серена финалда россиялик Динара Сафинани ҳеч бир қийинчиликсиз мағлуб этди — 6/0, 6/3. Мазкур ғалабадан сўнг америкалик теннисчи WTA таснифида биринчи ўринга кўтарилиб олди.

Шуниси эътиборлики, ушбу ғалабадан бир кун илгари опа-сингил Серена ва Винус Уильямслар жуфтлик баҳслари финалида бош совринни қўлга киритишганди.

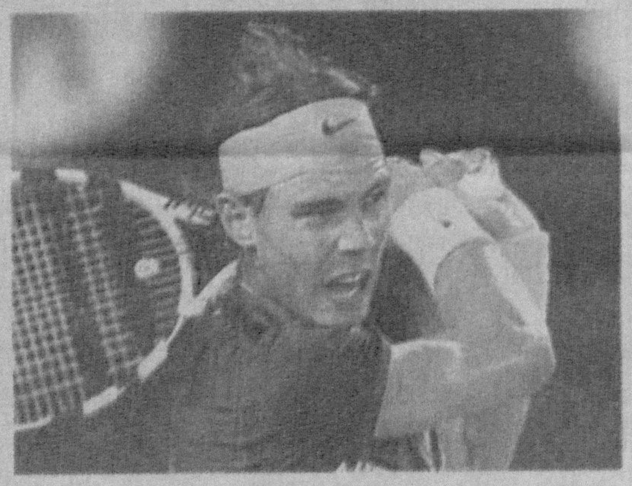

Миннатдорчилик

852 КУН ёки адолатнинг қарор топиши ҳақида

2006 йил 9 февраль куни Шўрчи туман ҳокимининг №111 қарорига асосан «Далварзин» ширкат хўжалигини фермер хўжаликларига айлантиришда тендер бўйича А.Йўлдошев қалбаки-сохта ҳужжатлари билан ғолиб деб топилган эди. Шундан кейин асоссиз қарор билан А.Йўлдошевга 45.6 га ер қонунсиз берилганлиги тўғрисида турли идораларга ариза билан мурожаат қилдим. Аризаларим натижасиз қолди, «коптоқ» қилиб тепилаверди.

Хусусан, Сурхондарё вилоят хўжалик судида аризамиз 5 марта кўрилиб, рад қилинди. Республика Олий хўжалик судининг кассация инстанциясида 3 марта кўрилиб, Сурхондарё вилояти хўжалик суди томонидан ХПК-61 моддасининг талаблари бажарилмаганлиги айтилди. Ҳайтовур жиноят ишлари бўйича Сариосиё туман суди 2007 йил 8 августдаги ҳукми билан А.Йўлдошев танлов комиссиясига сохта ҳужжатлар тақдим қилганлигини тасдиқлади.

Республика Олий хўжалик суди кассация инстанция судлов ҳайъатининг 2007 йил 18 сентябрдаги қарори билан Шўрчи туман ҳокимининг 2006 йил 9 февралдаги №111-қарори ҳақиқий эмас деб топилди. Бунга эришиш учун 625 кун ёки 21 ойга яқин идорама-идора қатнадим. Лекин туман ҳокими ишни пайсалга солаверди. Яна ариза кўтариб идорама-идора қатнашим бошланди. Ниҳоят, «Ўзбекистон овози» газетасининг 2008 йил 26 январь сонида «Сохта диплом ва қалбаки ҳужжатлар» сарлавҳали мақола эълон қилинди. Ниҳоят, биз учун қувончли кун келди. 2008 йил 2 май куни Шўрчи туман ҳокими «Эгарчи» фермер хўжалигига 45.6 га ер ажратилсин деб қарор қилди. Жами еримиз 70.0га бўлди. Бултур 172 тонна пахта, 50 тоннадан ошиқ ғалла дони етказиб режаларни ошиғи билан бажардик.

Ҳақиқатни юзага чиқаришда ёрдам берган таҳририятга, Республика бош прокуратураси, вилоят прокуратураси, Шўрчи туман ИИБ тергов бўлими ва бошқаларга муаммони холис ҳал этганлари учун «Эгарчи» фермер хўжалиги аъзолари номидан миннатдорчилик билдирамиз. Уларнинг саъй-ҳаракатлари натижасида қонунга хилоф хатти-ҳаракатлар фош этилиб, айбдорга тегишли жазо тайинланди.

Мен юқоридаги ҳақиқатни юзага чиқариш учун 28 ойдан ошиқ ёки 852 кун идорама-идора қатнадим. Аризам ҳалол ва ўз касбига содиқ кишиларнинг қўлига тушиб, кеч бўлсада, ҳақиқат юзага чиқди. Адолатпарвар кишиларга сиҳат-саломатлик ва ишларида муваффақият тилаб қоламиз.

Шўрчи тумани «Эгарчи» фермер хўжалиги раҳбари
Туроб АЛЛАЁРОВ

Қашқадарё вилоят Хўжалик судининг 18-0803/17942-сонли иш бўйича 2008 йил 27 ноябрь куни қабул қилган Ҳал қилув қарори билан Китоб туманидаги «Авто-Ойил» фирмаси, 18-0803/17946-сонли иш бўйича 2008 йил 27 ноябрь куни қабул қилган Ҳал қилув қарори билан Китоб туманидаги «Ал-Шариф» и/ч савдо фирмаси, 18-0803/17945-сонли иш бўйича 2008 йил 27 ноябрь куни қабул қилган Ҳал қилув қарори билан Китоб туманидаги «Мирсаид қурувчи» хусусий корхонаси, 18-0804/21600-сонли иш бўйича 2008 йил 26 декабрь куни қабул қилган Ҳал қилув қарори билан Китоб тумани «Иззат» ишлаб чиқариш фирмаси, 18-0804/21599-сонли иш бўйича 2008 йил 26 декабрь куни қабул қилган Ҳал қилув қарори билан Китоб тумани «Ал-Отабек» фирмаси ва 18-0804/21601-сонли иш бўйича 2008 йил 26 декабрь куни қабул қилган Ҳал қилув қарори билан Китоб тумани «Лима Кито» тайёрлов савдо фирмаси банкрот деб топилган ҳамда уларга нисбатан тугатишга доир иш юритиш бошланган, шу муносабат билан уларга тегишли думалоқ муҳри ва бурчак штамплари бекор қилинади.

Юқорида қайд этилган юридик шахсларга нисбатан 1 ой муддат ичида кредиторлик талабларини қуйидаги манзилга билдиришингизни сўраймиз:

Китоб тумани ДСИ юридик шахсларни солиққа тортиш бўлимига ва Китоб тумани «Қашқадарёмармар» МЧЖ тугатиш бошқарувчисига.

Телефонлар: +99875 526-45-75, 522-83-83.

Молия соҳаси

Ҳаммага маълумки, банкларнинг ишончлилиги ва барқарорлиги аҳоли ва ҳар бир кишининг уларга бўлган ишончини белгилайди. Бу эса, биринчи навбатда, банк мижознинг ҳисобварақ, омонат, пластик карточка очиш ёки улар бўйича зарур операцияларни бажариш билан боғлиқ ёхуд бошқа эҳтиёжларини ўз вақтида ва сифатли қондира олишига боғлиқдир.

Бундан ташқари, банк ривожланган инфратузилмага эга бўлиши, мижозларга хавфсиз хизмат кўрсатилишини таъминлай олиши ҳамда тақдим этилаётган хизматлар сифати ва доираси бўйича замонавий мезонлар/рейтинглар талабларига жавоб бериши, шунингдек, янги интерактив хизматлар ва электрон ҳисоб-китоб турларини фаол жорий этиши керак.

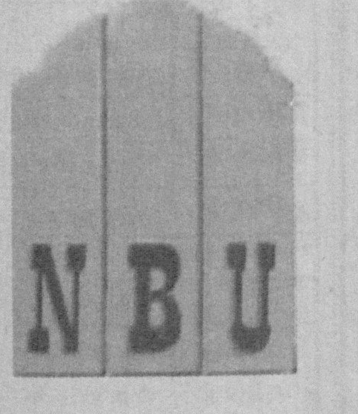

ПЛАСТИК КАРТОЧКАЛАР — ОДДИЙ ЕЧИМ

Ҳозирги кунда Миллий банк пластик карточкаларга хизмат кўрсатиш инфратузилмасини ривожлантириш учун катта маблағ ажратишда давом этиб, иш ҳақи лойиҳаларини фаол жорий қилмоқда. Айни пайтда электрон савдо терминаллари билан жиҳозланган савдо-сервис корхоналари тармоғини кенгайтириб бораяпти.

Мазкур соҳада юз бераётган жараёнлар ҳақида Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки пул муомаласи бош бошқармаси бошлиғи Людмила Григорьевна Бодягина батафсил ҳикоя қилиб берди:

— Ҳозир жаҳоннинг аксарият мамлакатларида чакана тўловлар тизимида пластик карточкалар етакчилик қилаяпти. Ҳисоб-китоблар қулайлиги, нақд пул айланмаси қисқариши ва хизмат кўрсатишга оид харажатлар камайиши, пул маблағларини сақлаш ва улардан фойдаланиш хавфсизлиги — тижорат банклари томонидан тарқатилаётган пластик карточкаларнинг баҳс-мунозарага ўрин қолдирмайдиган афзалликларидир.

Миллий банк республикада сўм ва халқаро пластик карточкаларнинг энг катта эмитенти ҳисобланади.

Ўтган йил мобайнида қарийб 180 мингта карточка муомалага чиқарилди. Умумий эмиссия эса 1.319 минг дона бўлди. 2008 йилда карточкалар бўйича бажарилган операциялар ҳажми 2007 йилдагига нисбатан икки баравар ўсиб, 210 млрд. сўмликдан кўпроқ суммани ташкил этди. Сўм пластик карточкаларни тўлов воситаси сифатида қабул қилувчи савдо-сервис корхоналарида нақд пулсиз тўловлар бўйича оборотлар аввалги йил кўрсаткичидан 2 баравардан зиёдроқ кўпайиб, деярли 150 млрд. сўмга етди.

Ҳозирги вақтда республика тижорат банклари ҳокимиятлар билан бирга мамлакат ташкилотлари ва ишлаб чиқариш корхоналари орасида иш ҳақи лойиҳаларини жорий этиш йўли билан пластик карточкалардан фойдаланиш соҳасини кенгайтириш борасида фаол иш олиб бораяпти. Миллий банк иш ҳақи лойиҳалари доирасида 381,6 мингта пластик карточка чиқарди. Бу эса, чиқарилган жами карточкаларнинг деярли учдан бир қисмини ташкил этади. 2008 йил мобайнида мижозларнинг махсус сўм карточка ҳисобварақларига 227,4 млрд. сўм ўтказилди. Бу эса, 2007 йилдаги шу кўрсаткичдан 1,6 баравар кўпдир.

Аҳолининг муайян қисми нақд пулсиз чакана ҳисоб-китобларнинг ушбу тизимига кенг миқёсда ўтиш ғоясига иштиёқсизлик билан қараётганлиги сир эмас. Кўпчилик ҳали ҳам аксарият катта супермаркетлар ва фирма дўконларида пластик карточка орқали тўловларни амалга ошириб бўлмайди, савдо-сервис корхоналари тармоғи яхши ривожланмаган, карточкалар билан боғлиқ хизматлар хилма-хил эмас, деб ўйлайди. Ҳолбуки Миллий банк фақат 2008 йилнинг ўзида пластик карточкаларни тўлов учун қабул қилувчи ўз савдо-сервис корхоналари тармоғини 2.653 тадан 3.553 тага етказганлиги бундай фикрнинг нотўғрилигини яққол кўрсатиб турибди. Бу даврда қўшимча равишда 1.164 та терминал сотиб олиниб, уларга ўрнатилди. Натижада,

банк бўйича терминаллар умумий миқдори 30 фоиз кўпайиб, 3.968 тани ёки «UZKART» тизимига аъзо 21 та тижорат банки бутун республикада ўрнатган терминалларнинг бешдан бир қисмини ташкил этди.

Банк пластик карточкаларни қабул қилиш ва улар бўйича хизмат кўрсатиш тўғрисида шартномалар тузган савдо-сервис корхоналари орасида савдо, хизмат кўрсатиш корхоналари ҳам, уяли алоқа хизматидан фойдаланганлик учун тўловларни қабул қилиш пунктлари ҳам, дорихоналар, автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчалари, қаҳвахоналар, ресторанлар ҳам, авиа ҳамда темир йўл кассалари ва бошқалар ҳам бор. Бунда шуни таъкидлаб ўтиш лозимки, тобора кўпроқ кичик дўконлар, «озиқ-овқат» дўконлари пластик карточкадан фойдаланиладиган нақд пулсиз ҳисоб-китобларни қўллай бошламоқда. Ҳолбуки, улардаги товарларнинг асосий турлари, шак-шубҳасиз, аҳолининг кенг қатламларига мўлжалланган.

Банк мутахассислари самарасиз фойдаланилаётган ускуналар миқдорини камайтириш мақсадида, ҳар бир терминал орқали ўтаётган савдо айланмаларини доимий асосда мониторинг қилаяптилар. Мониторинг якунлари бўйича мазкур терминаллар фаол ишлатилмаётган савдо нуқталаридан қайтариб олинаяпти ва мижозлар талаби кўпроқ бўлган савдо-сервис корхоналарига ўрнатилаяпти. Терминаллар ўрнатиладиган янги жойлар белгиланаётганида карточка ушловчи мижозлар билан ўтказилаётган сўровнома натижалари, шунингдек, савдо нуқталари банк билан иш ҳақи лойиҳалари тўғрисида шартнома тузган корхона ва ташкилотларга қанчалик яқин жойлашганлиги ҳисобга олинмоқда.

Ўтган йилда ҳар бир терминалга тўғри келадиган операцияларнинг ойлик ўртача ҳажми анча ўсди — йил охирига келиб, бу ҳажм 6,5 млн. сўм миқдорида бўлди. Ҳолбуки, 2007 йилнинг шу даврида бу кўрсаткич 2,6 млн. сўм эди.

Ҳозирги кунда Миллий банк аҳоли гавжум яшайдиган жойларга замонавий банк хизматларини максимал даражада яқинлаштириш учун барча чораларни кўраяпти. Шу мақсадда ихтисослаштирилган кассалар ва мини-банклар тармоғи кенгайтирилмоқда. Уларда корпоратив мижозларга ҳисоб-китоб-касса хизматлари кўрсатилаяпти, жисмоний шахсларга омонатлар очиш ва омонатларни бериш, улардан коммунал ва бошқа тўловларни, жумладан, тўлов воситаси сифатида пластик карточкалардан фойдаланган ҳолда тўловларни қабул қилиш операциялари бажарилаяпти ва ҳоказо.

Ҳозир 104 та ихтисослаштирилган касса ҳамда 82 та мини-банк очилган ва ишлаб турибди. Бу ихтисослаштирилган кассаларнинг 32 таси Тошкент шаҳрида жойлашган. Шак-шубҳасиз, бу ерда ҳам карточкалар коммунал ва бошқа барча турдаги хизматлар ҳақини тўлашнинг тезкор ҳамда қулай усули сифатида ўзини кўрсатди. Шуни таъкидлаш керакки, 2008 йилда «Ўзмиллийбанк»нинг махсус кассалари ва мини-банкларида қабул қилинган коммунал тўловлар суммаси 678 млрд. сўмни ташкил этди. Шулардан 6,8 млрд. сўми карточкалар орқали тўланди.

Банк карточка эгаларига қўшимча банк хизматини таклиф қилаяпти: иш ҳақи лойиҳалари доирасида кредит овердрафт карточкалари чиқарилмоқда. Бундай карточка эгалари банкдан қарз олиш имконига эга бўладилар. Овердрафт кредитидан фойдаланиш тўртта кредит схемаси кўринишида таклиф этилмоқда. Бу схемалар аҳоли турли қатламларининг алоҳида эҳтиёжларини ҳисобга олиш имконини беради. Ўтган йили 3 мингдан ортиқ овердрафт карточка муомалага чиқарилди. Улар бўйича 6,2 млрд. сўмликдан зиёд кредитлар берилди. Бу эса, 2007 йилнинг шу давридагига нисбатан икки баравар кўпдир.

2008 йилда Миллий банк тижорат банклари орасида биринчи бўлиб сўм пластик карточкалар бўйича принципиал янги хизмат — DUET Online хизматини муваффақиятли жорий этди. Бу хизмат туридан фойдаланувчи мижозлар уйлари ёки офисларидаги шахсий компьютерлардан Интернет орқали ўзларининг карточка ҳисобварақларини кўришлари мумкин. Эндиликда «Ўзмиллийбанк» мижозлари банк муассасасига бормасдан ҳисобварақдаги маблағларни пластик карточкага тушириш ва савдо картасини инкассация қилиш имконига эга бўлдилар. Банк DUET Online тизимини ривожлантириш бўйича белгиланган дастурга мувофиқ унинг янги версиясини тажриба сифатида фойдаланишга жорий этди. Мазкур тизим ёрдамида мижозлар банк билан тегишли шартнома тузган тўлов олувчилар номига ўз ҳисобварақларидан ҳақ тўлаш имкониятидан фойдаланишлари мумкин. Бунда, ҳозирча, ўз биллинг тизимига эга бўлган уяли алоқа операторлари ва интернет-провайдерлар каби олувчилар ҳақида сўз бормаяпти. Яқин келажакда тўловлар фақат коммунал хизматлар ҳақи сифатида қабул қилинади.

Банк томонидан вилоятларда амалга оширилган лойиҳалар ҳақида алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман. Чунончи, ўтган йил июлида Навоий вилоятида пластик карточкалардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, уларга ўтказиладиган иш ҳақи ҳажмларини ва карточка эгалари сонини кўпайтириш, савдо-сервис корхоналари тармоғини кенгайтириш ҳамда янги маҳсулот ва хизматларни жорий этиш йўли билан пул эмиссиясини қисқартириш бўйича минтақавий комплекс дастур тасдиқланди. Уни бажариш мақсадида Миллий банк муассасаларида карточка тизими янги версияга ўтказилди. Ушбу иш барча йирик корхоналар ҳудудида Гуруҳли ўзига-ўзи хизмат кўрсатиш марказларини жорий этиш имконини берди. Олиб борилган ишлар натижасида 2008 йилнинг иккинчи ярмида эмиссия кўрсаткичлари 4 баравар ошди, шунингдек, карточкалар билан операциялар бажариш учун бевосита банкка келадиган мижозлар оқими анча камайди.

2009 йил Марказий банк томонидан пластик карточкалар йили деб эълон қилинганлигини ҳисобга олиб, Миллий банк пластик карточкалар даражасини жаҳон стандартларига мувофиқлаштириш мақсадида нақд пулсиз чакана ҳисоб-китоблар тизимини янада ривожлантириш, карточка ушловчиларга тақдим этилаётган хизматлар сифатини яхшилаш, шунингдек, уларга хизмат кўрсатиладиган тармоқни янада кенгайтириш ҳамда мижозлар учун янги қизиқарли маҳсулот ва хизматларни ишлаб чиқишни ўз олдига бош вазифалар қилиб қўйди. Карточка маҳсулотларини оммалаштириш мақсадида банк доимий асосда реклама тадбирларини амалга оширади. Корхона ва ташкилотларни иш ҳақи лойиҳаларида қатнашишга жалб этиш борасидаги фаол ишлар давом эттирилади.

Терминаллар тармоғи янада ривожлантирилади. Бунда фақат жисмоний шахслар учун эмас, айни пайтда юридик шахслар учун ҳам банк карточкаларидан фойдаланиш соҳаси анча кенгайтирилиши мўлжалланмоқда.

Пластик карточкалар бўйича янги банк маҳсулотлари ва хизматларини ишлаб чиқиш ҳамда жорий этиш доирасида банк Visa ҳомийлигида EMV-спецификациясига мансуб чипли карточкаларни муомалага чиқармоқчи.

Жорий йилда банкоматлар сони янада кўпаяди, шунингдек, мутлақо янги ускуна — инфокиосклар фойдаланишга киритилади. Бу ускуналарни коммунал хизматлар, уяли алоқа ва бошқа хизматлар ҳақини карточкалар орқали қабул қилиш учун ҳамма кириши мумкин бўлган жойларга ўрнатиш режалаштирилаяпти. Жисмоний шахслар ўз жўнатмаларини тез ва қулай амалга оширишларини таъминлаш учун миллий валютадаги, жумладан, пластик карточкалардан фойдаланилувчи ички пул жўнатмалари тизимини жорий этиш мўлжалланмоқда. Пластик карточкалар шаҳар йўловчи транспортининг барча турларида, жумладан, метрода йўлкира тўлашда қўлланилади. Истиқболда банк ҳисобварақларини масофадан бошқариш тизимларини (интернет-банкинг, мобил банкинг ва шу кабиларни) жорий этиш вазифаси ҳал этилади.

Мухтасар айтганда, юқорида баён этилган маълумотлардан кўриниб турибдики, ўз пули эвазига энг сифатли хизматлардан фойдаланишни истовчи юртдошларимиз савдо ва ҳисоб-китобларнинг маданиятли усулларига мойиллик билдирмоқда. Зеро эндиликда айни пластик карточка бундай ҳисоб-китобларнинг энг тезкор усулидан фойдаланишни таъминлайди. Электрон ҳисоб-китоблар тизими ривожланишидаги ижобий динамика эса, мазкур маҳсулот яқин келажакда халқ орасида кенг оммалашган нақд пулсиз тўловлар воситасига айланади, деб умид қилиш учун асос беради.

«Ўзмиллийбанк» матбуот хизмати. t

BOSH MUHARRIR:
Safar OSTONOV

TAHRIR HAY`ATI:
Abdulla ORIPOV
Latif G`ULOMOV
Asliddin RUSTAMOV
Bobir ALIMOV
Sharbat ABDULLAYEVA
Feruz NAZIROV
Murodulla ABDULLAYEV
Ulug`bek MUSTAFOYEV
Tat`yana KISTANOVA
(Bosh muharrir o`rinbosari)
G`affor HOTAMOV
(Bosh muharrir o`rinbosari)
Muslihiddin MUHIDDINOV
Nomoz SA`DULLAYEV
Svetlana GERASIMOVA
Andrey KUSTOV
Ochilboy RAMATOV
Saidahmad RAHIMOV

MUASSIS:
O`ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

BO`LIMLAR:
Partiya hayoti 233-10-13
Madaniyat va sport 233-69-45, (Tel. Faks) 233-21-43
Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot 233-20-36, 233-44-55
Jamoatchilik bilan aloqalar va huquqiy targ`ibot 233-12-56
Mas`ul kotib 233-72-83, 236-55-17
Reklama va e`lonlar 233-38-55, 233-47-80

VILOYAT MUXBIRLARI:
Andijonda — 25-32-70
Buxoroda — 222-10-92
Gulistonda — 25-22-32
Jizzaxda — 5-49-85
Navoiyda — 223-83-73
Namanganda — 6-43-43
Nukusda — 222-70-15
Samarqandda — 35-20-54
Urganchda — 226-51-35
Farg`onada — 26-43-62
Denovda — 8-37641-23-780

MANZILIMIZ:
100000, TOSHKENT, MATBUOTCHILAR KO`CHASI, 32-UY.
e-mail: info@uzbekistonovozi.uz
e-mail: uzbovozi@mail.ru

Navbatchi: Asror MO`MINOV

Gazeta «O`zbekiston ovozi»ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi.
Sahifalovchi-dasturchi: Sobirjon TUNG`ATOV

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Korxona manzili: Buyuk Turon ko`chasi, 41-uy.

Gazeta O`zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007 yil 11 yanvarda ro`yxatga olingan.
Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma taboq.
Gazeta seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

«O`zbekiston ovozi» materiallarini ko`chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Г — 149
17094 nusxada bosildi
t — Tijorat materiallari
ISSN 2010-7633
O`zA yakuni — 21.20
Topshirilgan vaqti — 23.40
8
Sotuvda erkin narxda